

Ministerie verstoort de markt

Overheid blijkt op vrije telecommarkt zelf partij en kiest voor hoogste opbrengst

Kees Mulder

In het vierde kwartaal van dit jaar zal de regering de frequenties veilen voor WiMAX, een nieuwe standaard voor breedbandige draadloze netwerken met middelgroot bereik. Zoals de regels voor de veiling er nu uitzien blijkt het ministerie van Economische Zaken te kiezen voor een maximale opbrengst. Maar wat goed is voor de schatkist is niet goed voor de consument en op iets langere termijn evenmin voor Financiën. Zowel regeringspartij PvdA als de VVD heeft over die komende veilingvragen gesteld aan de staatssecretaris van Economische Zaken.

Economische Zaken heeft in maart een beleidsvoornemen gepubliceerd voor een veiling van 190 eenheden (MHz) frequenties die voor het aanbieden van mobiel internet gebruikt kunnen worden.

Het ministerie geeft aan dat elke bidder maximaal 80 MHz mag kopen en dat er over twee jaar slechts een gebruiker aangesloten dient te zijn. Dat is wat EZ onder een zogenoemde 'ingebruiknameverplichting' verstaat. Dat betekent dat de drie huidige spelers gemakkelijk de markt kunnen afschermen door veel te betalen met als oogmerk om hun huidige winsten veilig te stellen.

Deze opbrengstmaximalisatie is aantrekkelijk voor de schatkist op korte termijn, maar zal ten koste gaan van de investeringen in netwerken. In 2000 is dat al gebeurd toen absurd hoge bedragen voor UMTS-vergunningen betaald werden, waardoor er uiteindelijk te weinig geld overwas om te inves-

Nieuwe toetreders willen investeren, gevestigde mobiele spelers zullen eerst afschrijven

Illustratie: Meinbert Gozewijn van Soest

teren. Dit keer lijkt het beleid ten koste te gaan van de nieuwe toetreders en dus minder directe concurrentie.

Maar minder of geen toetreders heeft ook verdere gevolgen. Nieuwe toetreders willen investeren in de laatste generatie mobiele internettechnologie zoals WiMAX. De gevestigde mobiele spelers daarentegen zullen, als ze de vrije hand krijgen, eerst hun investeringen in UMTS afschrijven voordat ze investeren in de volgende generatie technologie.

Nieuwkomers op markten zijn traditioneel de aantrekkers van innovatie. De Nederlandse internet(toegangs)markt is eind jaren negentig volledig opengegaan, wat vervolgens geleid heeft tot veel

aanbieders en gebruikers van internet via inbelverbindingen die later omgezet zijn naar vaste internetverbindingen — dsl/kabel — waardoor de huidige wereldwijde koploperpositie tot stand gekomen is. Daarom moeten de beslissers ook meer naar de voordelen van het gevoerde beleid in bijvoorbeeld Nieuw-Zeeland kijken. Daar gold een maximum van 40 MHz per bidder — op een totaal van 190 MHz — en een harde verplichting tot ingebruikname. Door dat beleid zijn er drie nieuwe spelers bijgekomen.

Waar het ministerie wel innovatie lijkt te bevorderen, is in het versoepelen van de bestaande vergunningsvoorwaarden van de huidige mobiele aanbieders. Die zou-

den hun licenties ook voor nieuwe technologieën als WiMAX mogen gebruiken, waarmee nieuwe spelers opnieuw achter het net zouden vissen.

De beleidsmakers staan nu op een kruispunt: of het beschermen van de huidige mobiele spelers of een keuze voor toetreders, en dus voor innovatie en groei, wat een kans geeft om weer in de economische voorhoede te komen.

.....
Dr. Kees Mulder MBA is politoloog met Europees telecommunicatiebeleid als speerpunt. Hij is voor de tweede maal lid van het OPT, een telecommunicatieoverlegorgaan van de overheid, en voorzitter van Telecom Society.

